

korona- virový POSEL

2020-XXI. ročník

Milý čtenáři, milá čtenářko,

„Kdo v úkrytu Nejvyššího bydlí, přečká noc ve stínu Všemocného. Říkám o Hospodinu: Mé útočiště, má pevná tvrz je můj Bůh, v nějž doufám. Vysvobodí tě z osidla lovců, ze zhoubného moru. Přikryje tě svými perutěmi, pod jeho křídly máš útočiště; pavézou a krytem je ti jeho věrnost. Nelekej se hrůzy noci ani šípu, který létá ve dne, moru, jenž se plíží temnotami, náказы, jež šíří zhoubu za poledne.“

Žalm 91, 1–6

Milí bratři, milé sestry,

procházíme událostmi, které jsou zcela mimo naši dosavadní zkušenost. Ne že bychom nikdy nezažili obtížné časy. Máme relativně nedávné vzpomínky na devastující povodně s velkými škodami na majetku. Ale to, že by se rozšířila do celého světa dosud neznámá infekce, patřilo jen do katastrofických filmů. Nebo jsme si něco takového spojovali s temným středověkem, případně s kraji tisíce kilometrů vzdálenými, kam málokdo z vyspělého světa jezdil a tudíž jsme byli přesvědčeni, že se nás to netýká. A i když se nějaká nákaza rozšířila, nebylo to nakonec nic dramatického.

Nemáme odpověď na to, proč se něco takového děje. Jen těžko se hledá příčina i prapůvod nákazy. Je-li nepřítel viditelný a zaútočí, je šance se na něj někdy lépe připravit. Předvídat jeho kroky. Je-li neviditelný, jde to hůře. Osobně nemám rád komentáře typu: Lidstvo je hříšné a něco takového si zaslouží. Ani nevím, je-li něco takového jakýmsi „políčkem“ člověku, aby se choval k bližním lépe a ohleduplněji a omezil svůj

luxus. Spíše se mi zdá, že zkrátka žijeme ve světě, který vedle věcí krásných a oblažujících obsahuje i mnohá ohrožení, s nimiž je nám dáno žít. A do jaké míry se na všem podílí člověk, nevím.....

Proto jsem v Bibli hledal něco, co by do těchto dní vneslo trochu světla a nabídlo spíše povzbuzení. A žalm 91 nám takové povzbuzení nabízí. Když v žalmech čteme o ohrožení člověka, bývají to většinou lidští nepřátelé. Zde se k tomu přidávají nemoci. Žalmista mluví o infekci zhoubného moru. Tehdejší lidé si to představovali jako řádění démonů. Někteří konali dílo zhouby ve dne, jiní v noci. Chovali se jako neviditelní ozbrojenci, kteří vystřelovali svoje jedovaté šípy zhouby a zkázy. A žalmista vybízí Hospodinovy věrné: Nebojte se. Hospodin vás neopustí a je vám blízko. Síly zmaru vám neublíží. Kdo má svůj příbytek při Hospodinu, ten v jeho úkrytu přečká všechny temnoty.

Úkrytem Nejvyššího je původně myšlen chrám a ochrana před zlou nákazou se podle

žalmisty týkala jen Božích věrných. Naopak svévolníci musí počítat s mnoha ztrátami. My dnes do kostela fyzicky nemůžeme. A nejsme ani povoláni k tomu, abychom rozhodovali o tom, kdo si Boží ochranu zaslouží. Přesto je tento žalm velice povzbudivým vyjádřením toho, že kdo důvěřuje Bohu, opravdu se nemusí bát. Vystihuje to krásný obraz Božích perutí a křídel, která jsou nám útočištěm a ochranou. Spolehněme se na ni právě v těchto dnech.

Nevíme, jak dlouho všechna opatření potrvají. Neznáme budoucí důsledky, jaké to může mít na ekonomiku a tím i na kvalitu našeho života. Ale možnost spolehnout se na toho, který nás ochraňuje, nás zbavuje hrůzy a děsu. Nejsme bezmocnou hříčkou sil, které se staví proti životu. Jsme v Boží náručí a Božím objetí...

Pán Bůh dal člověku jistě taky rozum, aby se svým zdravím moudře nakládal. Proto respektujeme všechna opatření nutná k tomu, aby se podařilo nákazu dostat pod kontrolu a virus začal ustupovat. Po určitý čas se nejspíš nebudeme vídat. Ale pojí nás víra a vztah k Bohu i k Ježíši Kristu, který i naše nemoci vzal na sebe. Máme se rádi. Opatření proti šíření nemoci přišla v postní době. Možná si často stěžujeme, jak nás každo-

denní shon i v této době stravuje a nemáme čas na duchovní ztišení. A tak tedy – pokud máme jakkoli omezen pohyb, pokud nám zaměstnavatel stanovil práci v domácnosti, přijměme to jako šanci. Jako možnost zastavit se a zklidnit. Jako příležitost k postnímu duchovnímu sdílení v rodinách.

Před nedělí se pokusíme o nahrávku bohoslužeb, kterou rozešleme a budete moci si ji přehrát. Pokud by se nahrávka z jakýchkoli důvodů nezdařila, rozešlu na dostupné mailové adresy liturgii bohoslužeb s kázáním, abyste si to mohli alespoň přečíst. Pokud se dozvíte o komkoli, kdo by potřeboval pomoc s nákupem, dejte vědět. Zvláště jde o staré členy sboru.

Milí bratři a milé sestry, všechny vás srdečně zdravím s přáním Božího pokoje, který zbavuje strachu. Myslím na vás všechny, modlím se za vás a i vás prosím o modlitby za naši zemi i za celý svět, který je nákazou postižen. A prosíme společně za ty, u kterých má nemoc těžký průběh a mohou být ohroženi na životě. Mysleme na obyvatele Uničovska a Litovelska. Pán vás všechny ochraňuj a posiluj.

S bratrskými pozdravy váš farář Jan Lukáš

Nemůžeš přece zavřít církev, to nejde.
Můžeš zamknout dveře na klíč a můžeš zhasnout světla.
Ale zavřít církev? To nejde!

Třeba ti řeknou, abys zůstal doma – docela sám, to abys nikoho nepotkal.
Třeba ti bude na těle tak zle, že nikoho ani nechceš vidět.
Třeba tě štve farář i s celým staršovstvem, nebo prostě zápasíš s Bohem.
Ale i v takový okamžik církev zavřená není.
Církev nejde zavřít, protože to není budova.
Církev jsi ty i já a každé Boží dítě, které ve své náručí drží Kristova láska.
A drží tě pevně, dokonce i když vnímáš jen tmou a cítíš se sám.
A láska Boží tě drží i ve strachu a v zármutku.

Církev má otevřeno, i když zavřou barák na závoru.
A církev bude mít otevřeno tak dlouho, dokud budou srdce otevřená pro Boha.
Právě dnes ti Kristus říká: „A aj, já s tebou jsem až do skonání věků.“
A tak si užijvej pouta toho přátelství, v pokoji a klidu mu odevzdej všechno, co ti už dlouho nedalo spát.

A smíš poznat i víc, nejsi na to sám, nesou tě prosby ostatních Božích dětí.
Nejen těch, jejichž tváře znáš, ale všech těch, kteří žijí na tváři tohoto světa.

(Alison Britchfield, farářka Church of Scotland, volně přeložil Petr Peňáz)

 Pokřtěna byla

15. 3. Anna Marie Kerdová

Milí čtenáři Posla,

když jsem psala minulý úvodník, zmínila jsem se o tom, že se nám mnohdy nedaří pracovat s časem, že vnímáme, jak je ho málo. A že postní doba zve k zastavení, usebrání. Měsíc přešel a situace je kvůli útoku koronaviru na lidskou populaci najednou úplně opačná: času má mnoho z nás zavřených doma tolik, kolik už dávno ne. Aby nedošlo k mýlce: ne, že bych nevěděla o extrémní zátěži rodin se školními dětmi, nebo o bolestech zad způsobených nejedné sestře ze sboru každodenním maratónem šití roušek. Ale tomu všemu navzdory jsme se ocitli v postním čase, který nečekal, až se zastavíme a ztišíme, ale zastavil nás sám a sám také klade otázky. Ve zprávách všudepřítomné nečekaně obnažené vědomí křehkosti života nás tlačí k otázce po jeho smyslu. Otázce bytostně křesťanské, otázce, která se však v čase hojnosti, dostatku a neomezených možností cestovatelských či podnikatelských jaksi z našeho myšlení pozvolna vytrácela. Tak tlačení lisem úzkosti a obav o život svůj nebo svých blízkých nacházíme sami sebe: znovu se ukazuje význam práce lidských rukou, znovu kvete humor, znovu nás zajímá náš bližní. Najednou se jako ve všech přelomových časech znovu ptáme po morálních hodnotách, zcela přirozeně se rozbíjí význam

námi mnohdy tolik obhajované individuality, zdůrazňujeme ohled na druhé a vzájemnou sounáležitost komunity (např.: *volejte si často nebo moje rouška chrání tebe, tvoje rouška mě*). S úžasem se díváme na snímky naší planety, která znovu dýchá. Už se nemusíme hádat, jestli má malá Greta pravdu a jak to zařídit, abychom mohli létat po celém světě za teplem i v lednu a přitom snižovat produkci CO₂.

Tradice naší evangelické zbožnosti nás nevede k tomu, abychom zvedali varovné prst a poukazovali na trestajícího Boha. Ale vede nás k přemýšlení nad znamením doby. Jsem vděčná za hlas křesťanů, který je v této době výrazně slyšet. Nastala doba, kdy se znovu připomínají kořeny naší víry, její podstata. Máme co říct tomuto světu, máme o co se svou vírou opřít. Možná jsme byli v době dostatku všeho, včetně nejrůznějších myšlenkových podnětů, poněkud v úzkých, jak zvěstovat Krista. Jak být přitažliví pro okolí. Ale příznějme si, že ty lhostejné většinou stejně žádný z našich ústupků a tanečků nepřilákal. Cestu ke Kristu druhým ukazuje pouze svědectví našeho života. Kéž je nám dáno i v této nesnadné době obstát a čerpat sílu z Božích dlaní.

Jana Vrajová

Narozeniny v dubnu

8. 4.	Marta Vrbová	14. 4.	Kateřina Konečná
9. 4.	Laco Švec	19. 4.	Eva Holasová
9. 4.	Inge Zvonečková	19. 4.	Zdeňka Ryšavá
10. 4.	Jana Lukášová	21. 4.	Jitka Fukanová
11. 4.	Lukáš Holubec	26. 4.	Jarmila Svobodová
13. 4.	Pavel Laitoch	27. 4.	Božena Kluková

1. 4. středa	18.00	Postně velikonoční koncert KEA	
	19.00	Sešlost u Jurečků	
2. 4. čtvrtek	09.15	Seniorklub	
3. 4. pátek	16.00	biblická hodina pro děti	
	17.00	dorost	
	18.00	mládež	
4. 4. sobota	09.00	konference o hospodaření sborů MSS	
	15.00	ekumenické bohoslužby Diakonie D. Moravice	
5. 4. neděle	09.00	bohoslužby – Květná neděle	Jan Lukáš
9. 4. čtvrtek	18.00	Pašije	
10. 4. pátek	9.00	bohoslužby – Velký pátek	
12. 4. neděle	09.00	bohoslužby – Boží hod velikonoční	Jan Lukáš
13. 4. pondělí	9.00	bohoslužby – Velikonoční pondělí	
14. 4. úterý	18.00	schůze staršovstva	
15. 4. středa	19.00	Sešlost u Brozdů	
16. 4. čtvrtek	13.45	Seniorklub	
17. 4. pátek	16.00	biblická hodina pro děti	
	17.00	dorost	
	18.00	mládež	
19. 4. neděle	09.00	bohoslužby	Jan Lukáš
	13.00	bohoslužby v DD Chválkovice	
	14.30	bohoslužby v DD Hrubá Voda	
23. 4. čtvrtek	14.00	kurz Evangelické teologické fakulty	
24. 4. pátek	16.00	biblická hodina pro děti	
	17.00	dorost	
	18.00	mládež	
25. 4. sobota	16.00	setkání s hostem – V. Vacek	
26. 4. neděle	9.00	bohoslužby	N. Batlová
28. 4. úterý	18.00	biblická hodina	

VZHLEDEM K VLÁDNÍM OPATŘENÍM PROTI ŠÍŘENÍ KORONAVIRU JE NYNÍ VŠE JINAK. ŽÁDNÁ SETKÁNÍ SE NEBUDOU KONAT AŽ DO KONCE DUBNA.

Zpráva z březnové schůze staršovstva

Schůzi staršovstva otevřel pobožností br. B. Gallat.

Připravovali jsme harmonogram sborového života na březen i duben (Velikonoce), ale ten vzal nečekaně zasvě, proto není nutné jej zde uvádět. Stejně tak proběhla příprava Výročního sborového shromáždění, které však bylo naplánováno na první neděli, kdy byl vyhlášen nouzový stav naší země, proto byla jeho realizace odložena.

Dále proběhla rozsáhlá debata o způsobu vysluhování Večeře Páně – plánujeme zakoupit nové kalichy, diskutovalo se o možnosti nabídky alternativního způsobu přijímání vína v podobě individuálních kalíšků.

Z technických věcí: opravuje se vikárka, byl proveden penetrační nátěr, plánována je výmalba, podlahy.

Zahraňiční sekce: sestra Iva Marková informovala staršovstvo o pokračujících přípravách na konferenci Partnership working group, která by se měla konat v 18.–22. 6. 2022 v Olomouci.

Staršovstvo ukončilo schůzi modlitbou a písní z EZ 233 – *Večerní když zvony znějí.*

Dle zápisu Aděly Gabrielové pro Posla zpracovala Jana Vrajová

K nedělní online bohoslužbě dne 22. 3. 2020

Milí bratři, milé sestry,

dodatečně bych chtěl moc poděkovat vám všem, kdo jste shlédli nedělní (vlastně doslova sobotní) bohoslužbu. Možná bychom ji mohli nazvat po katolicku – „sobotní bohoslužba s nedělní platností.“ Děkuji taky za mnohé reakce prostřednictvím mailu, esemesek, „Whats Appu“ i některých telefonátů. Když mi třeba přišel obrázek, jak děti sledují obrazovku s „panem farářem“, až mne to dojalo. Bylo to pro mne velké povzbuzení. A poděkovat chci taky samozřejmě Danovi Batlovi, který bohoslužbu nahráł. Je to nepochybně nouzové řešení, ale tak důležité právě v této naší současnosti.

Upřímně řečeno, trochu jsem se toho bál. Nikdy jsem pochopitelně nic podobného nezažil, stejně jako nikdo z vás, jakkoli můžeme dávno běžně sledovat přes elektroniku nahrané bohoslužby mnoha sborů a farností. UVědomil jsem si, jak se v pohnutých časech

jako je ten, který prožíváme, může situace rychle a dramaticky měnit. Někdy měním slova přímo až v neděli na kazatelně. Tady to ovšem bylo jiné. Ještě v sobotu večer jsem Danovi volal, aby určitou věc vystříhl, protože se mi zdálo, že už není úplně aktuální. Možná jste si toho předělu i všimli.

Díval jsem se, kolik našich sborů s přenosem bohoslužeb přišlo. Bylo jich třicet, což není jistě kdovíjak mnoho, ale přece jen to ukazuje, že dovedeme být flexibilní a nepotřebujeme čekat na pokyn. Já jsem si samozřejmě některé příspěvky přehrál, přemýšlel, srovnával ...

Samozřejmě se touto cestou dá připravovat i mnoho jiných věcí. Jde jen o to, uděláme-li si čas a pověříme někoho, kdo to technicky zajistí.

Budu se snažit vám nabídnout online přenosy i v následujících týdnech, podle toho

jak se situace bude vyvíjet. Doufejme, že se opravdu brzy dostaví onen avizovaný zlom v počtu nakažených a nemoc začne ustupo-

vat. Pán Bůh ať vás všechny provází a opatruje, než se sejdem zas.

S nadějí na brzké shledání váš farář Jan Lukáš

Neděle 15. 3. 2020 v rodině – přímý přenos bohoslužeb a potom také káva a čaj.

Co mně přinesl první týden karantény

Patřím k tzv. ohrožené seniorské skupině. Rodina nám vydala „zákaz vycházení“, obstarává nákupy a za hezkého počasí nás vyveze na procházku lesem. Za domem máme uzavřenou zahradu. Dosud ji využívaly hlavně rodiny s dětmi. Teď se stala možností, kam vyjít za trochu jarní přírody i pro nás. Procházím se po trávníku s trsy pestrobarevných petrkličů, zastavuji se u každého z pečlivě udržovaných záhonků a s radostí si všímám každodenních pokroků zasázených jarních květů i ostatní zeleně, stejně jako poupat stromů nalévajících se do květů. Vděčně si uvědomuji krásu Boží přírody tam, kde mně ji dřív vůbec nenapadlo hledat. Zahrádkáři se mému „objevu“ asi usmějí. Mně ale ten omezený, dřív opomíjený prostor naší zahrádky připomněl, že i v omezenosti, a vlastně právě v ní, můžu objevovat něco nového, krásného a obohacujícího.

S omezenou možností osobních kontaktů, včetně těch sborových, jsem čím dál víc vděčná za možnosti, které dává současná technika a které se snažím mnohem víc využívat: e-mailová komunikace, internet,

webové stránky církve i sborů, ale i sdílení prostřednictvím telefonních hovorů, mě učí vidět povzbuzující vzácnost všech kontaktů, vyrůstajících z této omezené „virtuální zahrádky“.

Asi největší zážitek minulého týdne pro mě byla modlitební chvíle prostřednictvím e-mailu. Se skupinkou sester, se kterými jsme se začaly scházet k modlitbám, jsme se domluvily na společném mailovém kontaktu ve čtvrtek v 18 hodin večer. Své náměty k modlitbám jsme poslaly jedné z nás, která je zkopírovala a rozeslala ostatním spolu s úvodním žalmem a závěrečným pozhánáním. Byla to zvláštní, nová zkušenost, při které se psaná slova přimluvovala ve spojení myslí a srdcí. Během ztišení přidávaly účastnice do zpráv verše z Bible nebo texty písní, které potvrzovaly na dálku prožívanou jednotu. Tato zkušenost nás povzbudila k pravidelnému modlitebnímu setkávání **každý čtvrtek v 18 hodin**. Zveme k němu všechny, kdo by se chtěli přidat, i když nemají počítač.

Jana Hojná

Pašijové čtení z Janova evangelia

bude možné poslechnout ve čtvrtek 9. dubna 2020

odkaz najdete na sborových webových stránkách

Účinkují:

Ondřej Bláha, Jana Hojná, Alexandr Jeništa a Jana Vrajová

Kůrovec a koronavirus

Jak to spolu souvisí? Kromě toho, že obě slova začínají na K, tak obojí určitým způsobem napadá plíce. Tedy přesně řečeno, ten typ koronaviru, který se nám tady pandemicky šíří celou planetou. Ten když se dostane do plic, tak je rozkládá, až nakonec nemocný člověk potřebuje plicní ventilátor.

A kůrovec? Loni jsme řešili kůrovcovou kalamitu, která tady v takovém rozsahu ještě nebyla. Netýkalo se to jen naší vlasti, ale i dalších zemí v Evropě, i v Americe. Doufali jsme, že bude stačit vysadit smíšené lesy místo smrkových monokultur a zase se s tím příroda nějak vypořádá. Jenže, tak jednoduché to možná nebude... Nedávno jsem četla zprávu o tom, že kůrovcem jsou napadené i největší a nejstarší stromy na světě. Sekvojovec obrovský. Sequoiadendron giganteum. Určitě jste viděli fotky, jak auto projíždí vyříznutým otvorem ve kmeni stromu nebo jak se ho skupina lidí snaží obejmout. Před pár lety jsme se na ně byli podívat a opravdu to je nezapomenutelný zážitek. Jemné jehličí, malinké šištinky na stromě tak vysokém, že se jeho vrcholek pomalu ztrácí v oblacích. Některé jsou staré až 4000 let! Jsou to nejstarší živé organismy na světě. Dorůstají výšky až 80 metrů. To je dvacetí třípatrový panelák! Člověk si mezi těmi majestátními obry připadá jako mravenec, zároveň cítí pokoru a úctu při pohledu na tak výjimečnou nádhru. Jenže právě tyto sekvojovce začaly záhadně hynout. Stromy, které přežily zemětřesení, které jsou uzpůsobené na přežití přírodních požárů a dokonce je umí i využít ke svému prospěchu, které dřív zvládaly i různé škůdce. Nikdy neuschly ve stoje, ale nejdřív padly k zemi svou vlastní tíhou a pak až zahynuly. Dnes usychají ve stoje.

Přírodovědci to přičítají právě kůrovci. Proč ale dřív sekvojovce kůrovce zvládly a dnes už ne? Důvodem je pravděpodobně velké sucho v Kalifornii v letech 2012–2015, které stromy výrazně oslabilo. A to tak hodně, že ty největší živé rostliny na světě může zdolat i malinký kůrovec.

Stromy vytváří kyslík, který dýcháme. Podobnost plic se stromem je dokonce anatomická, CT snímek tzv. bronchiálního stromu plic vypadá jako odlistěné větve. „Plíce“ Země jsou napadeny, oslabeny. A to má vliv i na kvalitu ovzduší, čím méně stromů a větší zalidnění, tím horší je vzduch, který dýcháme a naše plíce tím trpí. I to údajně může být jeden z faktorů, proč právě v Itálii je tolik nakažených koronavirem a tolik úmrtí, horší kvalita ovzduší než v jiných evropských zemích.

A tady by se dalo skončit, jasně vysvětlit souvislost kůrovce, úbytku lesů a koronaviru. Jenže pro mne jsou ty hynoucí sekvojovce jako varovný signál, že je skutečně něco v zásadním nepořádku. Rovnováha v přírodě je natolik porušena, že už se z toho možná nevzpamatuje. Epidemie byly i v minulosti, i když naše generace nepamatuje nic takového, co zažíváme dnes. Ale stromy, které tady jsou už 4000 let, které ustály zemětřesení, nezničí je požáry a i na sucho jsou do určité míry vybavené, hynou.

Co s tím? Samozřejmě, že správci národního parku už hledají řešení, vysazují nové stromy, třeba do vyšších poloh, kde snad lépe odolají. I my můžeme vysadit nové stromy tady u nás. Ale napadá mne ještě jedna souvislost. Modlitba se někdy přirovnává k dýchání, tak moc ji potřebujeme pro svůj duchovní život. Jak na tom jsou plíce Círk-

ve ve světě? Jak se jí dýchá? Jaký vir nebo znečištění napadá plíce Nevěsty Kristovy? Jinými slovy, modlíme se dostatečně? Dýchá se nám dobře? Máme ty duchovní plíce plné Ducha života? Na to si každý musíme odpovědět sami. Ale možná právě teď náš svět potřebuje, aby o to víc pracovaly ty du-

chovní plíce, o co víc jsou napadané plíce Zeměkoule i nás lidí...

„Ale já jsem jako zelenající se oliva v domě Božím. Doufám v Boží milosrdenství navěky a navždy.“ (Ž 51,10)

Daniela Kenningová, březen 2020

MODLITBA V KRIZI KORONAVIRU

Pane, přinášíme ti v modlitbě všechny, kteří onemocněli, a prosíme Tě za jejich útechu a uzdravení.

Buď trpícím nablízku, zvláště umírajícím.

Prosíme, utěšuj teď všechny, kteří trpí ztrátou milovaných.

Daruj lékařům, vědcům moudrost a energii.

Všem lékařům, zdravotním sestřám a pečujícím dávej sílu v tomto extrémním zatížení.

Politikům a spolupracovníkům zdravotních zařízení dej rozvahu.

Modlíme se za všechny, kteří jsou v panice, za všechny, kteří jsou přemoženi strachem,

za pokoj uprostřed bouře, za jasný pohled.

Prosíme za všechny, kteří mají velké materiální škody nebo se jich obávají.

Dobrý Bože, přinášíme ti v modlitbě všechny, kteří musí být v karanténě, cítí se osamoceni, nemohou být nikým objati.

Dotkni se jejich srdce svou jemností.

Prosíme, aby tato epidemie slábla, aby klesaly počty nakažených, aby se svět mohl vrátit do normálu.

Dej nám vděčnost za každý den ve zdraví. Nedej, abychom někdy zapomněli, že život je dar.

Že někdy zemřeme a že ne vše můžeme kontrolovat.

Že ty jediný jsi věčný.

Že v životě je tolik nedůležitých věcí, co se často jako důležité tváří.

Dej, abychom byli vděční za mnohé, co jsme mimo doby krize tak snadno přehlédli.

Důvěřujeme ti. Děkujeme.

Dr. Johannes Hartl, německý teolog, Augsburg

Úklid kostela pokračuje

Práce v dolních místnostech kostela pokračují, sály jsou hotové a dokončuje se zázemí kanceláří.

Koncert KEA

V úterý 3. 3. připravili studenti KEA s farářem Alešem Wranou literárně hudební pořad. Jde o novou formu koncertu s přednesem básní, tentokrát byly z pera Jiřího Ortena. Děkujeme účinkujícím za podařený večer!

Seminář učitelů Nedělní školy

Dne 7. 3. 2020 proběhlo setkání učitelů Nedělní školy moravskoslezského seniorátu v kostele v Přerově. Sešlo se nás asi 15 účastníků a asi 10 dětí. Hostem byl evangelický kazatel Leonardo Teca ze sboru na Kladně. Tento farář je původem z Angoly a v České republice žije asi 30 let.

Tématem bylo: Jak rozumím Apoštolskému vyznání. Bylo to zajímavé. Toto téma si může každý přečíst na webových stránkách jejich sboru, kde v odkazu Univerzita třetího věku má přednášku Vyznání víry. Dále nám vyprávěl o tom, jak on pracuje s dětmi a zabubnoval nám africké rytmy.

Odpoledne po výborném obědě měla připravený program Marta Zikmundová a představila program z africké Zimbabwe: „Vstaň,

vezmi své lože a chod.“ Měla to velmi pěkně názorně zpracované a aktivně zapojila i přítomné děti.

Marta Solichová

Foto: Bára Dušková

Pastorálka

V pondělí 9. 3. 2020 se v našem sboru sešli faráři a farářky-k pravidelné pastorální konferenci.

Jak se známe?

Připravili jsme pro vás malou tipovací soutěž, ve které si můžete vyzkoušet odhad toho, jak známe některé děti z naší nedělký. Pět dětí nám napsalo odpovědi na jednoduché otázky týkající se jejich nejoblíbenějších činností, zvířat, sportů atd. Odpověděla nám **Bětko, Pája K., Janča, Adam a Eliška Z.** Na vás nyní je, doplnit k jednotlivým číslům tato jména.

	1	2	3	4	5
Činnost	Čtení	Čtení, zpěv	malování	parkour	spaní
Školní předmět	Výtvarná výchova	biologie	matematika	dějepis, tělocvik	angličtina
Zvíře	Kůň	Koala, fretka	vlk	tučňák	liška
Barva	Žlutá a černá	Tmavě fialová	modrá	modrá	modrá
Film, pohádka	Coralina	Harry Potter 7	Hraničářův učeň	Rychle a zběsile	Pejsek a kočička
Stát	Česká republika	Velká Británie	Česko	Rusko	ČR
Sport	Balet	Volejbal, inline bruslení	plavání	gymnastika	balet
Divné slovo	Šmakuláda	paštika	Najboršie	fňokurka	nejneob- hospodařo- vatelnějšími

Zda jste tipovali správně zjistíte podle čísel umístěných pod přáními u fotografií dětí.

Čus. Co děláte? Já se už po jednom týdnu nudím a nevím co dělat. Nejčastěji si čtu a trávím čas na zahradě. Přeju vám všem hodně zdravíčka, to je teď potřeba, že?:D (jsem číslo 2)

Ahoj, čas si krátím s naším novým pejskem Amy. Máme ho moc rádi. (jsem číslo 3)

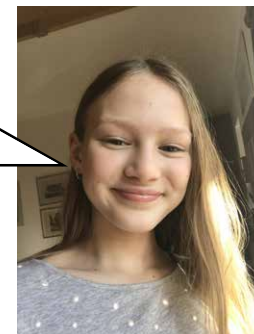
Ahoj! V průběhu karantény je spousta zábavy, ale někdy i dost nudných částí dne. Můj den probíhá takto: já a mí sourozenci si do oběda a chvíli i po obědě děláme úkoly od našich učitelů a pak hrajeme hry, čteme si atp. I tak mi někdy přijde, že mi každý den něco chybí, a to jsou kamarádi. Bez kamarádů jsou dny suché, černobílé, proto si skoro každý den s někým volám. Kdybych si s nikým nemohla volat, asi bych to nevydržela. Ráda bych se s někým potkala, ale to se teď prostě nesmí. (jsem číslo 5)

Ahoj, období koronaprázdnin prožívám docela dobře. Sice mám z viru trochu strach, ale doufám, že nám Pán Bůh pomůže. (jsem číslo 4)

Ahoj, zdraví vás Papaya. Už se na vás moc těším. Přiju hodně zdraví a pevné nervy. Mám vás moc ráda 😊 (jsem číslo 1)

Dárek od Číňanů

Pavlinka Chovancová

Jednou v Číně Číňani, snědli hada k snídani. Říkali, že je to tradice, bylo jim špatně velice. Měli horečky a kašlali, do světa se vydali. V karanténě se držíme, blbých připomínek se zdržíme. Roušky šijou dobrovolníci, přesto stát uzavřel hranici.

Do školy nechodíme, a doma jen uklízíme. Učíme se u telky, okusujem pastelky. K Pánu Bohu se obracíme, a nic se nebojíme.

Bože,

celý národ šije roušky, aby zakryl svou tvář, Ty však svou tvář neskrývej.

Lidé se bojí podat si ruku, Ty však svou nenech v kapse.

Lidé se uzavírají do pevností svých domovů, Ty se však od nás neodtahuj.

At' se necháme nakazit Tvou vírou.

At' si předáme Tvoji naději.

At' se mezi námi šíří Tvá láska, rychleji než koronavirus.

Amen.

Připravila Olga Pikousová,

54 let, chůva v mateřské škole z Českých Budějovic

Pro každý večer je modlitba na těchto webových stránkách:

<https://www.e-cirkev.cz/clanek/6624-Vecerni-modlitba>

Také v našem sboru šijeme tolik potřebné roušky.

V časech, kdy se nemůžeme setkávat při společných bohoslužbách, doporučujeme vaši pozornost internetové stránky naší církve <https://www.e-cirkev.cz/>. Je zde možné jednak sledovat bohoslužby těch evangelických farářů, kteří je natáčeli a umístili na youtube či na jiné platformy, je zde však také možné poslouchat každodenní duchovní povzbuzení, které naleznete pod odkazem **Církev doma**. Na tomto místě je též řada dalších podnětů k přemýšlení, ale například i k biblickému hraní s dětmi – proklik na stránku **Bible hrou**.

Jan Ámos Komenský a koronavirus

Když jsem přemýšlel, jak nazvat svůj příspěvek do Posla, ke kterému nás vyzvala šéfredaktorka Jana Vrajová a který by měl reagovat na současnou situaci, napadlo mě spojení na první pohled neslučitelné. Ale jak se říká, vše souvisí se vším.

Epidemie drtily lidstvo už od dob antiky. Měly daleko ničivější dopad než jakýkoli ozbrojený konflikt v historii. Byly to mor, neštovice, španělská chřipka, tyfus a další infekční nemoci, které tvořily dějiny. V dnešní proočkované, civilizované Evropě plně antibiotik na to rádi zapomínáme, nejde však jen o minulost. Staré nemoci se vracejí a nové vznikají.

K trojici nejobávanějších zabijáků v našich dějinách patří bakterie *Yersinia pestis*, která u lidí způsobuje mor. Ještě zákeřnější byly právě neštovice. A na počátku 20. stole-

tí to byla nejničivější pandemie – španělská chřipka.

A vrátím se k zmíněnému moru a tím i k Janu Amosi Komenskému. Jan Amos Komenský, mající v Uherském Brodě rodové kořeny, zažil dozajista dvě morové epidemie. Ta z roku 1622 byla pro něj nejtragičtější, protože při ní zemřela jeho manželka Magdalena Vizovská a také jeho synové. Na základě této bolestné zkušenosti literát sepsal takzvané útěšné spisky: *Nedobydlitelný hrad*, *Jméno Hospodinovo*, *O sirobě a Labyrint světa a ráj srdce*. Výsledkem jeho zkušenosti s další morovou ránou, které byl svědkem již ve vyhnanství, a to v polském Lešně v roce 1631, je spis *Zpráva kratičká o morním nakažení*. A co v tomto spisku k dané situaci J. A. Komenský říká:

Zpráva kratičká o morním nakažení z příčin zvláštních v čas přímoří v Lešně polském od církve české ve vyhnanství v témž Lešně zůstávajícím učična a vytištěna v Léta Páně 1632. Rozdílů jsou smyslové rozdílů lidí o nakažení mornímu. Však my ne toho co tento neb onen o tom smýšlí a píše ujímati a se držeti budeme, než toliko to předložíme, co v Písmě svatém, že o tom morním nakažení smýšleno býti má nalézáme. Krátce pak pravíme a smýšlíme, že morní nakažení jest ostrá metla Pána Boha našeho, kterouž on sám v ruce své maje, jistými časy na jisté krajiny, osady a osoby vkládá a tudy prudkými nemocmi a smrtmi je zachvacuje. Kteréž šetření se takto díti má:

Za prvé – aby jeden každý v svém povolání pracuje, doma zůstával, bez zbytečných po rycích, po ulicích, po domích, kdež by potřebí nebylo toulek.

Za druhé – před mhou a největším plíhým se šetřil.

Za třetí – aby prostředků krev před zkázou a porušením zachovajících užíval, jakž o tom zprávy doktorské i ústní o psané neznámé jsou.

Jak se k lidem křesťanským tím morním nakažením raněným aneb i usmrčeným chovati náleží. Kterak pak to bližnímu prokážeme, že po křesťansku k němu se chováme. Takto, když

za první – o něm smyslně budeme, že z počtu lidí krví Kristovou vykoupení jest a za spolubratra pokládá a že není ztracen a nebude, by pak i na hlízu a na plyskýř umřel.

Za druhé – když nad bídou jeho srdečnou lítost mítí budeme.

Za třetí – když ho společnosti lidské nezavíme.

Za čtvrté – když ho lékařstvím a lékařem i službou včas opatříme.

Za páté – když ho pokrmem, nápojem, teplem neobmeškáme.

Za šesté – když ho potěšovati v důvěrnosti k milosti Boží slovem Božím ustavovati budeme.

Za sedmé – když mu ani kněze, ani služeb církevních zbraňovati nebudeme.

Za osmé – když za uzdravení duše i těla jeho Pánu Bohu horlivě modliti se budeme.

S nemocnými tedy lidmi nekřesťansky zacházejí všickni ti, kdož jim

za první – vlastních jejich přibytků od Boha jim zřízeně daným nepřejí.

Za druhé – ze společnosti lidské je vyhánějí a mezi hovada, zvěř do polí, do lesů zahánějí.

Za třetí – prostředků hojících, posilujících, při životu zdržujících od lidí jim posloužití umějících zbavují a tak na zimě, dešti, slotě, větru jich zanechávají, nepřioděním, neošetřením, v zimě, smradu, červích zanecháváním častokrát smrti jejich příčinou bývají.

Za čtvrté – v osklivost berou, jich se zdaleka štítí, jím vyhýbají i těm, kteříž jim posluhují.

A za páté – lidí ty, o nichž se domnívají, že nakaženi skrze ně přišlo, neb by přijíti mohlo v vražednou nenávisť berou i mordují, jakž příkladové jsou. Aneb aspoň mordovati je za hřích sobě nepokládají.

Jak víme, slova J. A. Komenského jsou platná i v dnešní době, i v době, kdy koronavirovým nakažením jsouce navštíveni jsme z příčin zvláštních v zemích rozličných. K Pánu Bohu se však horlivě modliti budeme a navzájem se potěšovati v důvěrnosti k milosti Boží budeme.

Bohdan Gallat

Pokud někdo ze starších členů sboru potřebuje pomoci s nákupem či jakkoli jinak, je možno se kromě oficiálních sborových kontaktů obrátit na následující ochotné bratry a sestru:

Bohdan Brozda: 608 768 814

Saša Jeništa: 605 288 116

Pavel Krieg: 605 303 015

Jana Engelbrechtová: 737 710 024

Dana Zátopková 19. září 1922 - 13. března 2020

S paní Danou jsem se seznámil v listopadu 2019. Vlastně podivuhodnou náhodou. Jedna sestřička v ÚVN mi při návštěvě oddělení dlouhodobé péče sdělila: „Mohl byste zajít za Paní Z.? Je jí 97 roků, a tuhle mi říkala, abych se za ni pomodlila. Nabídla jsem jí, že jí pozvu našeho kaplana, ale ona nechtěla. Že nebude nikoho otravovat. Ale já si myslím, že by přece jen byla ráda. Ale, pane kaplane, prosím, neprozradte mě, že jsem vám to řekla...“

Byla ráda a mě překvapilo, jak je paní Dana myšlenkově čiperná. Rozhovor s ní nebyl jednoduchý, protože se na každé slovo, které chtěla vyslovit, musela zvlášť nadechnout. Byla to pro mě tak trochu škola trpělivosti, protože paní Dana chtěla každé slovo říct v perfektní podobě a tak se na některé zvlášť dlouhé slovo musela nadechnout i třikrát. Neměla ráda, když jsem za ni některé věty dořekl. Vždycky chtěla říct celou větou to, co měla na srdci. Už moc nechodila, ale vždy, když přišla fyzioterapeutka, že budou chodit, tak se statečně prala s obrovskou únavou a slabostí, a snažila se alespoň pár kroků s chodítkem udělat. Pak si zase lehla a aktivně odpočívala.

Ráda četla. Měla rozečtené i nějaké romány, ale stále kolem sebe měla také spoustu časopisů. Jednou jsem za ní přišel a ona měla v rukách časopis o aktuální lehké atletice. Když jsem přišel, tak jej odložila a po přivítání se jí ptám: „Copak to čtete?“ „No čtu tady o těch našich atletech. Musím přece s nimi zůstat v kontaktu...“ Měla rozečtený článek o našem mladém koulaři Staňkovi. Jindy jsem za ní přišel, seděla na posteli

a vedle ní ležel text K. H. Borovského Král Lávr. „Vy čtete krále Lávrů?“ povídám. „No, snažím se. Vy ho znáte?“ „Jen matně, ze školy.“ „Ale to je pěkné.“ Snažím se recitovat a všímám si, že ona opakuje slova po mně, vlastně přede mnou. „Tak vy to znáte nazpaměť?“ divím se. „No učím se ho. Trénuji si tím paměť. Snažím se vyslovovat zvlášť ta některá těžká slova. Já jsem po té mrtvičce měla úplně dřevěný jazyk a tak se snažím znovu rozmluvit. Skopr... Skoprnět.“ Napodruhé se jí to podařilo vyslovit naprosto perfektně. „No výborně. Už mluvíte mnohem lépe, než dříve.“ Říkám s obdivem. D. se usmívá a říká: „A to jste mi udělal radost.“ A opravdu má velkou radost a já si uvědomuji, že najednou mluví lépe než dřív. Nyní jí dech vydrží někdy i na dvě až tři kratší slova.

Před vánočními jsem se jí odvážil zeptat, jestli mohu jejím jménem pozdravit obyvatele Jindřichova Hradce při předávání Betlémského světla. Nadšeně souhlasila a začala se vyptávat. „Vy bydlíte v Jindřichově Hradci? To je krásné město. My jsme tam jezdili s Emilem. A vzpomínám si, vždycky jsme tam chodili do jedné hospody na smčej guláš. Ale ten byl vynikající.“ Úplně vidím, jak se jí sbíhají sliny. Chvilí ještě vzpomínáme, která to mohla být hospoda. Ale když řekne, že to bylo v osmdesátých letech, tak si uvědomuji, že to jsem ještě v JH nebyl. „A kterou máte ráda vánoční koledu?“ Dana s námahou odpovídá, ale každé slovo perfektně vyslovuje, některé opakovaně, neb jí nestačí dech. „Maminka – nás – učila – ona – byla – z Valašska. – Emilova – maminka. – Pásli – ovce – Valaši.“ „To je krásná koleda. Tak my si ji zazpíváme na Vaši počest.“ Ale vidím, že už

je hodně unavená, tak se s ní loučím. Společně říkáme Otčenáš, dávám jí požehnání. „Tak na shledanou po Novém roce...“ loučím se. Podívala se na mě velmi vážně, smutně ale pevně ji slyším říkat: „Tak to už asi ne...“

V průběhu vánoc 2019 stále sleduji noviny, ale zpráva o jejím odchodu se neobjevuje. 23. prosince zdravím zaplněné náměstí v JH jejím jménem a jsem překvapen, jak náměstí reaguje. Všichni při vyslovení jejího jména zpozorněli a mám pocit, že opravdu celé náměstí zpívá Pásli ovce Valaši. Po skončení akce za mnou chodí spousta lidí a chtějí vyřídit pozdrav paní Daně Zátokové. Uvědomuji si, jak moc pro ně znamená. Ještě za tři týdny mě vyhledá jeden člověk po mši a ptá se mě, jak se má paní Z. Hned po Novém roce

spěchám na LDNku a ptám se na „Danušku“, jak jí tady všichni říkají. Když přicházím na její pokoj, pozdravím a ona vstříc ke mně natahuje ruce a srdečně mě vítá. „Tak co, jak bylo v Jindřichově Hradci?“ Mám pocit, že trochu lépe dýchá. „Nesu Vám spoustu pozdravů z JH. Zaplněné náměstí Vám děkuje za pozdrav.“ Dana nadšeně tleská rukama. „Oni si na mě vzpomínají?“ „A jak! Celé náměstí na Vaši počest zpívalo koledu Pásli ovce Valaši.“ „A oni ji znali?“ ptá se překvapeně. „To víte, že znali. A předzpěvovali jsme ji z podia spolu s panem starostou, s panem proboštem, evangelickým farářem a náčelníkem místních skautů. Celé náměstí vám tleskalo a zpívalo Vaši koledu.“ Dana se upřímně raduje. „Ale to je moc hezké když na sebe myslí lidé, i když se vlastně neznají, že?“

V únoru začala řádit chřipková epidemie. LDNka je uzavřená pro návštěvy, ale kaplan – očkovaný proti chřipce – za pacienty může. Dana také onemocněla a bylo jí hodně zle. Návštěvy u ní jsou jen kratičké. Hodně pospává, ale stále se snaží být aktivní, sleduje zprávy a nejen je. Jednou mi zase volá sestřička, že měla s Danuškou vážný rozhovor, jestli bych za ní mohl zajít. Přicházím na pokoj a Dana ke mně vztahuje ruce. „Pane kaplane, chtěla jsem vám něco říct. Pojd'te si sednout.“ Mám pocit, že má zvýšenou teplotu a zase moc těžce dýchá. V blízkosti má masku s kyslíkem. Usedám a držím ji za ruku. Opět co slovo, to těžký nádech. „Smrti se – nebojím. Smrt – není – zlá. Smrt je ...“ „...jen kus života těžkého.“ doříkám za ni. „Ano, ano. Vy to – znáte?“ „Ano Jiřího Wolkera mám moc rád.“ „Já taky. On byl – mladý, ale – věděl – o tom, – že – umírá. Já – to – také – vím. Ale – smrti – se – nebo – nebojím. – Jen – toho – umírání. – Smrt – není – zlá.“ „Jste moudrá žena.“ „...A ještě – jsem – vám – chtěla – říct – jeden – verš – z čínské – moud – moudro – moudrosti.“ Recituje slabým hlasem, přiznám se, že rozumím jen každému druhému slovu, ale nechci ji vyrušovat. Je to také o smrti a znovu opakuje, že se bojí jen toho umírání. „Krásné verše. ... A čeho se bojíte v tom umírání?“ „No bojím se, abych v tom nebyla sama.“ Držím ji za ruku a v duchu se modlím. Prosím o správná slova. „Nemusíte se bát. Jsme tu s Vámi. Ale máte pravdu toho se vlastně bojíme všichni. Já také se bojím, abych nebyl sám.“ Po chvíli mlčení pokračují: „Minulý týden jsem si několikrát vzpomněl na Antonína Dvořáka. Když byl v Americe, tak si tam připadal hrozně sám a tak skládal hudbu. Moc rád mám zvláště jeho Biblické písně. To jsou zhudebněné žalmy. Mohu vám jeden

zazpívat? Kousek.“ Svoluje, tak zkouším: „... duši mou obcerstvuje, vodí mne po stezkách spravedlnosti pro jméno své. Byť se mi dostalo jíti přes údolí stínů smrti, nebudu se báti zlého, neboť ty se mnou jsi...“ Dana aktivně naslouchá, a mám pocit, že jí po tváři stéká slza. „Máte krásný hlas.“ Ještě jednou teď recituji Žalm 23. Naslouchá. „Můžete mi to říct ještě jednou?“ Opakuji tu část o „údolí...“ „Také moc krásné.“ Díváme se na sebe a mám pocit, že si rozumíme jakoby i beze slov.

Po čtrnácti dnech je Dana zase čilá. Chřipka odezněla, a ona znovu žádá o chodítko. Chce chodit. Když to nejde, tak alespoň sedět ve vzpřímené poloze a pokouší se vstát. Je to obrovská bojovnice. Nic nevzdává...

Za týden už byla ochotná jít s námi zpívat. Schází se nás na oddělení následné péče asi deset a zpíváme hlavně národní písničky. Dana má ráda ty moravské. Od Buchlova, Zaspala nevěsta, V Zarazicích krajní dům, ale když dojde na novější, třeba Matuškovy, nebo Suchého se Šlitrem tak významně ožívá. Nakonec si také přeje jednu: „Umíte také Pramínek vlasů, pane kaplane?“ Najednou mám pocit, že se jí i lépe dýchá. Rozhodně to není co slovo, to nádech. A Dana zpívá. Někdy dořikává s mírným zpožděním poslední slovo určité fráze. Usmívá se a některá slova si opakuje. Na závěr zpíváme Život je jen náhoda a Hašlerovu Ta naše písnička Česká. Zakončujeme vzpomínkou na TGM – Ach synku, synku, ale Dana si ještě předtím přeje Teče voda teče. Sedí vedle mě a najednou si uvědomuji, že odvrací tvář, dívá se do okna, zdá se mi, že má vlhké oči...

Navštěvuji Danu každý týden. Někdy i třikrát. Třeba jen na chvíli. Někdy spí, tak

ji nebudím. Jindy mě ráda vidí a krásně mě vítá. Mívá kolem sebe vždy nějakou živou květinu, kterou jí přinášejí její přátelé. Stále má mnoho obdivovatelů. A kdykoliv o ní mluvím třeba s jinými pacienty, tak jí vzkazují pozdravy. Ani je všechny nemohu vyřídít. A tak při návštěvě začátkem března jí říkám: „Paní Dano, pozdravuje Vás spousta lidí, nejen v této nemocnici a vděčně na Vás vzpomínají. Věřte, že když se o Vás zmíním, tak se na Vás lidé se zájmem ptají a doslova ožívají.“ „A to je pěkné.“ směje se Dana. „Všechny je pozdravujte.“ „To rád udělám a věřte, ono je to opravdu pozdravuje, tedy uzdravuje, když si na Vás vzpomenu...“ Dana je skromná, lehce se pýří, a sama pomalu ukončuje náš rozhovor. „Tak mi ještě požehnejte, a běžte i za ostatními pacienty...“

V pátek 13. března se dozvídám smutnou zprávu. Dnes v noci zemřela Dana Zátoková. Je nám smutno. Zemřela ve spánku. „Ona si to již dlouho přála,“ konstatuje s účastí jeden ze sociálních pracovníků. Ano. Přála si to. A přece do posledního dne nic nevzdávala a bojovala. Čest její památce.

P. S. Při jednom z medailonků o D. Z. jsem si uvědomil ještě jeden aspekt její osobnosti. Vyprávěla tam, jak odmítla vstup do KSČ. Řekla, že pochází z „buržoazní rodiny“, a tu nikdy neopustí a nezapře. A dále řekla: „Nenuťte mě ke vstupu do KSČ. Českému národu jsem byla a chci být prospěšná i když nebudu členkou KSČ.“ Díky, Dano, také za Vaši statečnost, zásadovost a vlastenectví.

Jan Blažek, kaplan ÚVN

Výročí - kultura - historie

PERLY

Nic krásnějšího na světě není než z čisté lásky něžné políbení

Nic vhodnějšího není čím se podarovat než hovorem a písní Boha oslavovat

Nic radostnějšího není nad úspěchy zdejší než pro sebe získat nakonec život věčný

Pavel Janošík st.

Nic lepšího svět vlastně nemá než pravou lásku kterou hledá

Nic spásnějšího není přes úskalí mnohá než po úzké cestě následovat Boha

Nic většího svět ani nezmůže než lásku dávat která přemůže

Nic rozumnějšího není nežli prominout křivdy a ublížení k Bohu přivínout

Pozdrav z Athens

Nejspíš se shodneme na tom, že jednou z nejcennějších věcí, kterou dnes máme, je mobilní telefon. Ještě před měsícem bych vyjmenovávala negativa, kterými nás (a naše děti) odděluje od reálného světa, dnes je to právě mobil, který nás s reálným světem našich rodin a přátel spojuje. A vzhledem k tomu, že se virus neomezil na jeden světadíl, začaly mi v minulém týdnu cinkat zprávy od přátel z Athens s dotazy, jak se nám daří a zda jsme v pořádku. Zeptala jsem se také, a protože se domnívám, že to řadu z vás zajímá, přetiskuji část odpovědi bratra faráře Marka Harpera včetně podnětů pro konkrétní modlitby za bratry a sestry z athenského sboru. Některá jména známe z English campů, jiná nikoli ale to vzájemné sdílení se považuji za nesmírně cenné, proto jsem nikoho ze zmíněných nevynechala. Následuje tedy Markova odpověď na ryze obecný dotaz, jak se jim v dnešní době daří.

JV

Podobně jako církve po celém světě, učíme se i my v Covenant, jak vést bohoslužby, vyučovat a realizovat pastorační činnost, i když nejsme fyzicky spolu. Natáčíme bohoslužby a umísťujeme je na Youtube, tento týden se pokusíme využít program Zoom pro nedělní školu a setkání různých sborových skupin. Je to poněkud zvláštní, ale přesto jsem hluboce vděčný za dar technologií, který nás spojuje (je to příjemná změna proti rozdělení, které mnohdy vítězí).

V čem v dnešní době dobře oblečený pastor chodí do práce. Ručně šitá rouška od Lindy Koehler.

Doposud nikdo od nás ze sboru není pozitivní na koronavirus, jakkoli číslo nemocných vzrůstá nejen v Athens, ale v celé Georgii. Podobně jako u vás i mnoho z našich členů, kterým to povaha práce umožňuje, pracuje z domova. Máme obavy o ty, kteří pracují ve zdravotnictví (jako u nás Sue) nebo v sociálních službách (jako u vás Luba). Ti jsou v prvních liniích a opravdu

se mohou setkávat s nakaženými lidmi.

Naše „sborová spižirna“ stále zůstává otevřená lidem ze sousedství, ale museli jsme pozastavit projekt, v němž každý měsíc ve velkém rozdělujeme jídlo, protože se nesmějí lidé shromažďovat na jednom místě. Prosim, modlete se za všechny, kdo jsou upoutaní doma a za staré lidi, ale také za některé z našeho sboru, kteří byli nedávno hospitalizováni: Anna Holshouser, Joan Prittie (operace žlučníku), Dot Handly (zápal plic). Tamara s Tonem museli v návaznosti na prezidentovo vyjádření, že všem občanům USA, kteří jsou v zahraničí, by mohlo být zabráněno v návratu až na 18 měsíců, zkrátit svůj výlet za rodinou do Holandska.

Všechny přátele v Olomouci srdečně pozdravujeme a modlíme se za vás!!

Mark Harper

Bože, kdo je člověk, že na něj pamatuješ?

Sedím doma u počítače a z okna vidím otevřené střešní okno u jednoho ze sousedních domů. V něm se objeví nejprve ruce a pak hlava, člověk, který se dívá do nebe. Říkám si, kdo to asi je. Vracím se k naší soutěžní přehlídce a k otázce, Bože, kdo je člověk, že na něj pamatuješ? A znovu také k tomu, proč jsem tu otázku položila jinak než žalmista, který se mi stal inspirací.

*Hospodine, Pane náš,
jak vznešené je tvoje jméno po vší zemi!*

*Svou velebnost vyvýšil jsi nad nebesa.
Ústy nemluvoňat a kojenců jsi vybudoval
mocný val proti svým protivníkům
a zastavil nepříteli planoucího pomstou.*

*Vidím tvá nebesa, dílo tvých prstů,
měsíc a hvězdy, jež jsi tam upevnil:*

*Co je člověk, že na něho pamatuješ,
syn člověka, že se ho ujímáš?*

*Jen maličko jsi ho omezil, že není roven
Bohu, korunuješ ho slávou a důstojností.*

*Svěřuješ mu vládu nad dílem svých rukou,
všechno pod nohy mu kladeš:*

*všechno brav a skot a také polní zvířata
a ptactvo nebeské a mořské ryby, i netvořa,
který se prohání po mořských stezkách.*

*Hospodine, Pane náš,
jak vznešené je tvoje jméno po vší zemi!*

Žalm 8

Proč kdo a ne co? Ten člověk, který se za tu dobu, co přemítám o naší otázce, zase vrátil do svého pokoje, pro mě byl někým – někým neznámým, spíše než něčím. Jistě, nevěděla jsem nic ani o tom, z čeho je složen, jakou má krevní skupinu, případně DNA. Ale to mně vlastně ani tak nezajímalo. Proč ta otázka stojí v žalmu jinak? Zalovila jsem v hebrejštině – stojí jinak i tam. Hebrejské máh znamená „co“, „jak“, „proč“ nebo „kdy“. Myšlenky se mi začaly rozbihat. Jak je člověk? – Co to

vlastně znamená být člověkem, Bože, před Tvou tváří? Proč je člověk? – Jaký smysl má to, že jsme tady, Bože? Kdy je člověk? – Znamená to, že jsme někdy před Boží tváří, i před sebou navzájem, nelidští? Že lidmi zároveň jsme, ale zároveň se jimi musíme stát? Tudy už vede cesta, vlastně hned několik cest, a každá jde na hlubinu. Doufám, že některé z vás na ni dovedou.

Já se teď vracím k svému „kdo“. První, co mě napadá, je úryvek z evangelií, kde Ježíš klade svým učedníkům otázku: „Za koho lidé pokládají Syna člověka?“ Ptá se na osobu, na vztahy, na příběhy, které utvářejí, kdo ta osoba je, podle toho, jak se projevuje. Syn člověka je Mesiáš, Božský Zachránce, řekne mu Petr, který v tu chvíli ale stejně ještě úplně nerozumí tomu, co to znamená. Na to přijde až časem, až různé možné významy těchto slov naplno prožije. A kdo je člověk? Je to stejná hádanka? Stejně tajemství? Stejný proces objevování? Myslím, že ano. Ale někdy se člověk zjeví. Zase si беру k ruce žalmy. Člověk se zjeví jako ten, kdo má přímé srdce, kdo žije bezúhonně, jedná spravedlivě, ze srdce zastává pravdu, kdo má čisté ruce, srdce ryzí, kdo nepřisáhá lživě a nezneužije mou duši. Zjevení člověka, který hledá i odráží Boží tvář. Kdo to je, Bože? Jak je? Proč je? Kdy je? Třeba jste se s tím zjevením setkali. Možná, že se vynořovalo postupně, napřed ruce, pak hlava dívající se do nebe, jako můj neznámý soused, na chvíli jste ho spatřili a pak vám zmizelo, ale zanechalo ve vás stopu. Možná se vám ji podaří zachytit tahem čarou tužky, tahem štětce, otiskem v hlíně nebo v moduritu, či rytmem jehly, kterou se vyšívá ornament.

Přeji vám inspiraci, radost a tu její zvláštní vůni, která doprovází ticho tvorby i úžas nad tím, co vzniká. Těším se na vaše díla a děkuji za to, že jste se s námi vydali na kus společné cesty už tím, že čtete tyto řádky.

Srdečně Ivana Noble

**rukama se teď nemůžeme dotýkat,
zdravit se a objímat,
ale můžeme tvořit.**

Centrum excellence Univerzity Karlovy:
Teologická antropologie v ekumenické perspektivě ve spolupráci
s badatelskou skupinou Teologie a současná kultura na ETF UK
vyhlašuje:

**SOUTĚŽNÍ VÝTVARNOU PŘEHLÍDKU
PRO DĚTI, SENIORY I OSTATNÍ DOSPĚLÉ,
NA TÉMA:**

**Bože,
kdo je člověk,
že na něj
pamatuješ?**

Do 30. dubna 2020 zašlete fotografii svého výtvarného díla na adresu
clovek@etf.cuni.cz

Nejlepší práce v různých kategoriích budou vybrány na výstavu
a jejich autoři obdrží zajímavé věcné ceny.

Více informací a online galerie na <https://ei.etf.cuni.cz/cz/uncce/clovek>

Ivana Noble, František Štěch, Daniela Brůhová

Praha, 13. března 2020

Sestry a bratři v Kristu, milí přátelé,

prožíváme těžký čas. Zákeřný vir změnil během několika dnů způsob života celé planety. Jednou se budeme ptát, zda tato situace nastala bez varování, nebo jsme varování neviděli, či vidět nechtěli. Avšak dnes, v čase nouzového stavu v naší zemi, je důležité, abychom jedni druhým přáli dobré věci, aby naše slova prospívala trpělivosti a naději. Ani nevyslovujeme to, co zbytečně šíří chaos a neúctu k ostatním lidem.

Respektujeme rozhodnutí vlády. Přejme panu premiérovi, ministrům, vládám všech zemí, aby jim Bůh dával sílu, zdraví, moudrost a pokoru.

S úctou přijímejme úsilí všech, kdo pečují o staré, slabé, bezbranné. Podporujeme ty, na jejichž bedrech leží odpovědnost za fungování nutných služeb. Vyjadřujeme jim dostatečně svou důvěru i své poděkování.

Modleme se za nemocné, za nejvíce postižené země, Itálii, Německo, Řecko a další země v Evropě i ve světě, i za to, aby se strašná infekce nepřenesla do táborů pro uprchlíky a na místa, v nichž nelze zajistit ani hygienu, ani spravedlivé podmínky pro život.

V příštích týdnech se nebudeme scházet k bohoslužbám. Budou nám velice chybět. Avšak čas bez bohoslužeb neznamená čas bez Boha. Vždyť Kristus Ježíš zemřel a byl vzkříšen, je na pravici Boží a přimlouvá se za nás! Od něj nás neodloučí ani smrt, ani život, ani přítomnost, ani dočasné zrušení bohoslužeb, ani koronavirus.

Pokusme se současný čas omezení přijmout jako dar. Modleme se, čtème Bibli – nejlépe nahlas – sami i s nejbližšími. Objevujeme zno-

vu krásu Žalmů, třeba vyznání, že Bůh je naše útočiště i síla, ve všelikém soužení, pomoc vždycky hotová. Objevujeme sílu textů písní v našich zpěvnících. Naplníme přítomnost nadějí i pokorou, vždyť život po současné krizi bude jiný, skromnější, ale proto nemusí být horší.

Každý z nás může aktivně informovat druhé např. o bohoslužbách a dobrých pořadech v televizi, rádiu, nebo o dobrých knihách. Pomocí jsou i denně aktualizované webové stránky naší církve e-cirkev.cz a ustredicce.cz.

Nouzový stav bude zřejmě platit i v době velikonočních svátků. Hledejme společně jako církve, i každý sbor podle svých podmínek, jak Velikonoce oslavit i při respektování všech omezení.

Jsmo po mnoha desetiletích první generace, která se v naší zemi vyrovnává s pandemií tohoto druhu. Ale rozhodně nejsme první generace, která se vyrovnává se zlem. Na sklonku války, v dubnu roku 1945 přišel do sborů naší církve dopis synodní rady, v němž se mj. píše: *Učiňme všechno pro své tělesné bezpečí a pro zachování svých životů, ale varujme se malověrného a zbabělého strachu... Nejde v těchto těžkých hodinách jen o zachování života a majetku, ale o Boží slávu a čest, o to, abychom mu nalezení byli věrní.*

Kéž i společenství s těmi, kdo už jsou doma u Krista, nás posiluje v čase tomto i příštím.

Pokoj Boží s námi všemi.

S úctou

*Daniel Ženatý, synodní senior
synodní rada Českobratrské církve evangelické*

V době mimořádných opatření přináší veřejnoprávní i soukromá média další možnosti, jak být spolu alespoň na dálku. Česká televize bude nově přenášet bohoslužby každou neděli od 10.00 hod. na ČT 2

V mimořádné situaci pandemie COVID-19 zareagovala televize veřejné služby na potřeby těch, kteří nemohou navštěvovat pravidelné bohoslužby a připravila mimořádné přímé přenosy. Na tom, jak budou přenosy rozděleny mezi jednotlivé denominace a odkud se uskuteční, proběhla rychlá konstruktivní dohoda s Českou biskupskou konferencí a s nekatolickými církvemi sdruženými v Ekumenické radě církví v ČR.

Bohoslužby v postním období

Nedělní 45minutové bohoslužby budou z produkčních důvodů vysílány z jediného místa, a to z Komunitního centra Matky Terezy v Praze Hájích. Začátky bohoslužeb budou jednotné, a to v 10 hodin. Neděle 22. března a 5. dubna (Květná neděle) bude vysílána římskokatolická mše, 29. března pak bohoslužba, které bude předsedat synodní senior Českobratrské církve evangelické a předseda ERC Daniel Ženatý. Bohoslužby nebudou otevřeny veřejnosti. Účast při nich přijali ale i někteří umělci – hned úvodní pře-

nos tak například doprovodí písničkář Pavel Helan.

Televizní přenosy České televize v průběhu velikonočních svátků

- Zelený čtvrtek (9. dubna) | od 17.30 hodin (65 min.) | mše z římskokatolického kostela sv. Jakuba v Brně
- Velký pátek (10. dubna) | od 10.00 hodin (60 min.) | bohoslužba z Farního sboru Českobratrské církve evangelické v Praze 10 Strašnicích
- Bílá sobota (11. dubna) | od 20.30 hodin (120 min.) | římskokatolická velikonoční vigilie
- Boží hod (12. dubna) | připravuje se hodinový přímý přenos slavnosti Vzkříšení Páně z Církve československé husitské z kostela sv. Václava na Zderaze v Praze; slavnostní bohoslužbě bude předsedat patriarcha této církve Tomáš Butta

Všechny bohoslužebné přenosy si mohou diváci naladit na 2. programu ČT.

Nový program ČT3

Česká televize od pondělí 23. března spouští nový kanál ČT3, který bude svým zaměřením sloužit primárně starším generacím. V době omezení veřejného pohybu osob nabídne informace i zábavu a klidnější ladění programové skladby. Kanál ČT3 bude vysílat denně od 9 do 17:25 hodin a lze jej naladit pouze v novém standardu DVB-T2.

*zdroj: tisková zpráva
České televize*

POTŘEBUJI POVZBUDIT

Lidem, kteří v souvislosti s aktuální krizí prožívají strach, úzkost nebo obavy a potřebují podporu, nabízí Diakonie bezplatnou linku:.

 800 567 567

bezplatná krizová linka

Linka je v provozu každý den od 9 do 20 hodin. Je anonymní a její provoz zajišťují odborníci z oblasti krizové intervence **SOS centra Diakonie**.

Diakonie
Českobratrské církve evangelické

Kontakty na zástupce sboru:

Farář Jan Lukáš:	776 029 782	Lukas.Jan@seznam.cz
Kurátor Jan Matějka:	585 436 572	jan.matejka@iol.cz
Pastorační pracovnice Noemi Batlová:	728 289 354	noemi.batlova@gmail.com

Upozornění pro případné dárce: Číslo sborového účtu je 1804603389/0800

měsíčník sboru Českobratrské církve evangelické v Olomouci

Redakční kruh:

Jana Vrajová, Jan Lukáš, Noemi Batlová, Petr Marek, Daniel Batla, Laco Švec, Amos Děkaník a Ivana Jenišťová.

Email: Jana.Vrajova@seznam.cz

Grafická úprava a zlom: Jiří K. Jurečka

Tisk: Miroslav Ryšavý

Za všechny chyby v tomto čísle se omlouváme.

Vydává sbor Českobratrské církve evangelické v Olomouci vlastním nákladem jako svůj vnitrosborový bulletin. Příspěvky, ohlasy, připomínky posílejte na adresu redakce:

Blahoslavova 1, 779 00 Olomouc,
nebo e-mail: olomouc@evangnet.cz

Uzávěrka tohoto čísla: 15. 3. 2020

Vyšlo: 29. 3. 2020

Uzávěrka příštího čísla: 15. 4. 2020

<http://www.olomouc.evangnet.cz>